

Ứng dụng và phát triển công nghệ trong ngành năng lượng

15:49 17/09/2020

Đó là một trong những mục tiêu của Diễn đàn Công nghệ và Năng lượng Việt Nam 2020 do Bộ Khoa học và Công nghệ (KH&CN) phối hợp với Bộ Công thương tổ chức vào sáng 17/9 tại Hà Nội.

Phát biểu tại diễn đàn, Thứ trưởng Bộ KH&CN Trần Văn Tùng đánh giá: Trong giai đoạn vừa qua, ngành năng lượng Việt Nam đã có bước phát triển nhanh, tương đối đồng bộ trong tất cả các phân ngành, lĩnh vực, bám sát định hướng và đạt được nhiều mục tiêu đáng ghi nhận như: Cung cấp năng lượng, đặc biệt cung cấp điện cơ bản đáp ứng đủ yêu cầu phát triển kinh tế - xã hội với chất lượng ngày càng được cải thiện, chỉ số tiếp cận điện năng đứng thứ 27/190 quốc gia vùng lãnh thổ.

Ngoài ra, công nghiệp khai thác dầu khí và lọc hoá dầu phát triển mạnh sản lượng khai thác than thương phẩm tăng; thủy điện phát triển nhanh, gần đây điện gió và điện mặt trời bắt đầu phát triển với tốc độ cao.

Bên cạnh đó, huy động được nguồn lực lớn cho đầu tư phát triển với sự tham gia của nhiều thành phần kinh tế, ngành năng lượng trở thành ngành đóng góp rất quan trọng trong việc thúc đẩy phát triển kinh tế - xã hội, bảo đảm quốc phòng, an ninh tại nhiều địa phương và đất nước.

Diễn đàn Công nghệ và Năng lượng Việt Nam 2020 tổ chức sáng 17/9/2020

Tuy nhiên, theo Thứ trưởng Bộ KH&CN Trần Văn Tùng, do nhiều nguyên nhân chủ quan và khách quan, ngành năng lượng nước ta vẫn còn nhiều hạn chế: các nguồn cung trong nước không đủ đáp ứng yêu cầu, phải nhập khẩu năng lượng ngày càng lớn; một số chỉ tiêu bảo đảm an ninh năng lượng đang biến động theo chiều hướng bất lợi; cơ sở hạ tầng ngành năng lượng còn thiếu và chưa đồng bộ; trình độ công nghệ trong một số lĩnh vực thuộc ngành năng lượng chậm được nâng cao, việc nội địa hoá và hỗ trợ thị trường từ các dự án trong ngành năng lượng cho hàng hoá cơ khí chế tạo sản xuất trong nước còn hạn chế.

Tại Diễn đàn, đại diện nhà quản lý, nhà khoa học, doanh nghiệp và nhà đầu tư đã chia sẻ các nội dung liên quan tới chính sách phát triển hạ tầng bền vững và nâng cao nội lực ngành công nghiệp chế tạo, dịch vụ về năng lượng; Chuyển dịch cơ cấu năng lượng gắn với phát triển năng lượng bền vững; Xu hướng công nghệ trong lĩnh vực năng lượng trên thế giới và khả năng ứng dụng tại Việt Nam; Thúc đẩy hợp tác quốc tế và nâng cao năng lực hoạch định chính sách phục vụ phát triển bền vững ngành năng lượng Việt Nam; Phát triển hệ thống điện gắn với an ninh năng lượng quốc gia; Hydro trong xu hướng chuyển dịch năng lượng và khả năng sản xuất Hydro từ nguồn năng lượng tái tạo; Ưu tiên tín

dụng cho các dự án năng lượng công nghệ cao...

“Diễn đàn là cơ hội để các nhà quản lý, các nhà khoa học, các doanh nghiệp, các nhà đầu tư trong nước và nước ngoài quan tâm đến lĩnh vực năng lượng trao đổi, chia sẻ, kết nối nhằm phát triển bền vững, góp phần hiện thực hóa Chiến lược phát triển năng lượng quốc gia của Việt Nam”, Thứ trưởng Bộ KH&CN Trần Văn Tùng nhấn mạnh.

Trưởng ban Chiến lược phát triển Tập đoàn Điện lực Việt Nam (EVN) Lê Hải Đăng cho hay, trong nghiên cứu phát triển lưới điện thông minh, EVN đã thực hiện các đề án như nghiên cứu mô hình tổ chức các trung tâm điều khiển đóng cắt thiết bị từ xa cho lưới điện của Tổng Công ty Truyền tải điện quốc gia và các Tổng Công ty Điện lực; nghiên cứu phát triển công tơ điện tử và hệ thống thu thập số liệu đo đếm từ xa; nghiên cứu phát triển hệ thống SCADA trong hệ thống điện Việt Nam.

Kết quả, đến tháng 9/2020, Tập đoàn EVN đã thiết lập và đưa vào vận hành 61/63 trung tâm điều khiển xa tại các tỉnh/TP. Số trạm biến áp điều khiển xa 220 kV là 80 (đạt 63,5%), 110 kV là 590 (đạt 82%). Tỷ lệ công tơ điện tử gần 54%. Hệ thống SCADA/EMS thuộc Dự án Trung tâm Điều độ hệ thống điện quốc gia mới vận hành ổn định, hiệu quả từ năm 2016 đến nay, tỷ lệ kết nối gần 96%, tỷ lệ tín hiệu đạt yêu cầu 81%.

Theo ông Lê Hải Đăng, thời gian tới cần đẩy nhanh, bổ sung quy hoạch và thực hiện đầu tư lưới điện. Cùng đó, phải tiến hành thuê tư vấn nghiên cứu các giải pháp kỹ thuật cần có ứng với các mức độ tăng dần của tỷ trọng năng lượng tái tạo trong hệ thống điện; ứng dụng AGC (tự động điều chỉnh công suất) để khai thác tối đa công suất phát các nguồn năng lượng tái tạo theo khả năng tải của đường dây.

Ông Trần Anh Tuấn - Thư ký Hiệp hội Năng lượng thế giới World Energy Council cho rằng, phát triển các dạng năng lượng tái tạo (gió, mặt trời, hydrogen...) sẽ là xu thế tất yếu của thời đại, nhằm tạo ra các nguồn năng lượng sạch, giá rẻ, ổn định và bảo vệ môi trường. Theo khảo sát, hơn 100 nước trên thế giới đã chọn biện pháp sử dụng năng lượng hiệu quả là biện pháp có tác động lớn nhất đến việc sử dụng năng lượng vào năm 2040. Biện pháp này sẽ tiết kiệm điện trong sản xuất và trong sinh hoạt; đổi mới công nghệ trong sản xuất để tiết kiệm điện...

“Công nghệ nào sẽ có tác động lớn nhất đến cách sản xuất năng lượng vào năm 2040? Trước tiên là các thiết bị lưu trữ năng lượng, các chuyên gia giải thích rằng việc lưu trữ năng lượng sẽ là yếu tố thay đổi cuộc chơi cho ngành năng

lượng vào năm 2040” – ông Trần Anh Tuấn chia sẻ.

Ông Đinh Thế Phúc - Vụ trưởng Vụ Năng lượng (Ủy ban Quản lý vốn nhà nước tại doanh nghiệp) cho rằng, về cơ chế, chính sách, cần tiếp tục hoàn thiện cơ chế khuyến khích phát triển các nguồn năng lượng tái tạo đảm bảo minh bạch, hài hòa lợi ích kinh tế - xã hội và môi trường; cơ chế hỗ trợ tài chính (cho vay lãi suất ưu đãi...), ưu đãi về thuế để thúc đẩy phát triển năng lượng xanh, sạch.

Cùng đó, về khoa học công nghệ, sẽ phải tiến hành triển khai những chương trình nghiên cứu và phát triển tầm cỡ quốc gia về chuyển đổi năng lượng, năng lượng tái tạo. Đồng thời, xây dựng các phòng thí nghiệm trọng điểm hoạt động theo cơ chế mở nhằm tạo điều kiện làm việc tốt cho nhiều nhóm nghiên cứu tại các trường đại học và viện nghiên cứu chuyên ngành.

Trong phiên Tọa đàm, đại diện các Bộ, ngành, cơ quan nghiên cứu, doanh nghiệp có hoạt động nghiên cứu đổi mới công nghệ đã cùng đại biểu tham dự chia sẻ, thảo luận về các chính sách, giải pháp, kinh nghiệm nghiên cứu làm chủ, ứng dụng công nghệ và triển khai các dự án trong lĩnh vực năng lượng.

Trúc Mai